

Vi vil ikke lægge skjul på, at det her forslag er et forsøg på at genindføre muligheden for at etablere skraldemandsmodeller igen på det danske arbejdsmarked. Det er det diametralt modsatte af hensigten i rapporten »Arbejde og service«, 1999, som regeringen har udsendt.

De århusianske skraldemænd fremlagde og praktiserede for et par år siden modellen om fordeling af arbejdet. Vi mener stadig, at det har en stor relevans i den situation, vi har på det danske arbejdsmarked.

Gennem et halvt år delte de arbejdet med de langtidsarbejdsløse, og på den facon genvandt de dagpengeretten. Her skulle man nemlig ikke stå skoleret hverken for socialministerens eller arbejdsministerens behandlere og aktiverings-system, men var en del af et sjak. Hvis man skulle have en skideballe for at komme for sent eller have at vide, om man skulle have en chance til, ja, så var det en sag mellem ligeværdige arbejdskammerater. Og man genvandt sin dagpengeret og sin plads på det almindelige arbejdsmarked. Det er ikke den politik, som regeringen lægger op til.

Skraldemandsmodellen nød stor folkelig opbakning, så stor at den tidligere arbejdsminister følte sig nødsaget til at aftrappe sabbatorloven specielt for at gøre eksperimentet umuligt. Det var for farligt. Også fordi ideen udfordrede de privilegerede, det privilegerede A-hold med fast arbejde, fordi den talte om arbejdsløsheden som et problem, der var fælles, og fordi den handlede om solidaritet og ikke fokuserede på, at vækst i sig selv løser samfundets problemer.

Vi ved jo, at netop skiftehold og større arbejdspresser koster dyrt i form af nedslidte og udstødte mennesker, stressede forældre og børn med alt for lidt voksenkontakt. Men den side af sagen kommer overhovedet ikke frem i debatten.

Mange af de udstødninger og den nedslidning, vi er vidne til, bygger jo præcis på, at vores arbejdsmarked er urimeligt, umenneskeligt hårdt på en lang række områder, og at udstødningen finder sted med store sociale udgifter i den anden ende af skalaen til hospitaler og andre ting.

Helt konkret går vores forslag ud på, at staten udbetaler kompensation på den maksimale dagpengesats til de fuldtidsansatte, som ned-sætter deres ugentlige arbejdstid på op til 7 timer om ugen. Betingelsen er så, at der ansættes en arbejdsløs på normale løn- og arbejdsvilkår i

det samme antal timer, som arbejdstiden er nedsat.

Og når vi lægger op til, at støtten skal aftrappes i en periode over 5-8 år, ja, så er det selvfølgelig, fordi det ikke er hensigten at lave en permanent erhvervsstøtte, men simpelt hen at initiere en ordning, som kunne give mulighed for at vise de muligheder, der også ligger i produktivitetstigninger ved at have en nedsat arbejdstid.

De ganske få eksempler, vi har, hvor der er lavet forsøg med den slags, viser jo, at produktiviteten er så meget forøget med en nedsat arbejdstid, at det faktisk modsvarer det antal arbejdstimer, der er blevet færre.

Regeringen lægger jo op til det helt modsatte, nemlig at danskerne skal arbejde mere i fremtiden, på trods af at danskerne er et af de mest arbejdsomme folkeslag i verden. Vi har f.eks. den højeste erhvervsfrekvens i EU.

Hvis vi sætter arbejdstiden yderligere i vejret og gør det muligt at indføre skæve arbejdstider uden at skulle spørge medarbejderne først, vil der nok ryge nogle flere af i svinget. Det er i hvert fald min bestemte opfattelse af situationen.

En betydelig del af de stigende omsorgsopgaver og udgifterne til overførselsindkomster, førtidspension f.eks., skyldes nedslidning og er arbejdsbetingede eller livsstilssygdomme. Et krav om stigende arbejdstider og yderligere fleksibilitet vil selvfølgelig betyde mere nedslidning.

Det skal der så lappes på ved at sende de nedslidte i fleksjob med omsorgsopgaver til ringe betaling. Vi synes, det er en meget uværdig fremtidsvision. Hvis vi virkelig ønsker at gøre noget ud af alderssammensætningen af befolkningen, ja, så kræves det faktisk nok snarere, at der fødes lidt flere børn. Men det gør der ikke, når vi skal arbejde mere og i øvrigt skal bruge en stadig større del af vores indkomst til at spare op til pensionen. Vi får hverken tid eller råd til at have flere børn.

Måske vil vi gerne have nogle af omsorgsopgaverne tilbage, f.eks. tid til at passe børn eller syge eller døende forældre osv., ikke som en pligt, men som en rettighed. Stigende arbejdstid betyder endnu flere omsorgs- og servicebehov, f.eks. for hjemmeservice til at gøre rent, lufte hund eller hente børn, eller hvad ved jeg. Regeringen lægger op til et samfund, hvor vi skal opdrage nye generationer af herskab og tjenestefolk.